Petrus op den Pinksterdag niet maar een eenvoudige herhaling en bevestiging was van hetgeen reeds aan Abraham was beloofd, maar dat eerst met dit woord de voltooiing en afsluiting van de belofte in het Genadeverbond voor onze kinderen ons is geschonken. De moederbelofte van dit verbond aan Eva in het Paradijs geschonken, sprak reeds van genade, niet alleen voor haar, maar ook voor haar *zaad*. Maar deze belofte was de nog onontloken knop, en we hebben gezien, hoe ze steeds rijker zich ontplooide en steeds heerlijker haar inhoud ons toonde, naarmate de openbaring voortschreed eerst onder Israel en later bij de komst van Christus. Haar hoogste ontwikkeling bereikt ze echter eerst in het woord door Petrus op den Pinksterdag gesproken. Daarmede is het hoogtepunt der openbaring bereikt, en al wat verder volgt in de Handelingen en Brieven der Apostelen is niet anders dan de nadere toepassing en bevestiging van deze belofte. En niet alleen, dat deze belofte zoo den sluitsteen op het geheele gebouw zet, maar zonder haar zouden de voorafgaande beloften ons niet baten. Want er kan ook voor onze kinderen geen gemeenschap zijn met den Vader en den Zoon mogelijk zijn, indien de Heilige Geest hun niet werd geschonken. Niemand toch kan zeggen Jezus den Heere te zijn dan door den Heiligen Geest (I Cor. 12 : 3) en zoo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe (Rom. 8 : 9). En hoe zou het Abba Vader ons ooit in waarheid van de lippen komen, wanneer de Geest der aanneming tot kinderen ons niet geschonken was, de Geest die met onzen geest getuigt, dat wij kinderen Gods zijn? (Rom. 8 : 15, 16).

Dat de Gereformeerde Kerk daarom het recht om de kinderen te doopen, inzonderheid mede gegrond heeft op deze belofte van den Heiligen Geest, die hun op den Pinksterdag is geschonken, is dan ook volkomen in overeenstemming met de Heilige Schrift, want deze zelf verbindt doop en mededeeling des Heiligen Geestes ten nauwste. Johannes de Dooper doopte wel met water alleen tot bekeering, maar hij wees reeds naar Hem, die na hem komen zou en »die doopen zou met den Heiligen Geest en met vuur« (Matth. 3 : 11). Bij den doop van Christus zelf wordt dan ook waterdoop en Geestesdoop verbonden, want terstond nadat Hij gedoopt was, daalde de Heilige Geest op Hem neder in de gestalte van eene duive (Matth. 3 : 15). Eer Christus ten hemel voer, beloofde Hij zijn discipelen: »gij zult met den Heiligen Geest gedoopt worden niet lang na deze dagen« (Hand. 1 : 15) en het Pinksterfeest bracht de vervulling dezer belofte, want toen heeft Christus zijn Apostelen met den Heiligen Geest gedoopt. En dat die belofte van Christus niet alleen voor de Apostelen gold, maar evenzeer voor allen, die in Christus geloofden en zich doopen lieten, heeft de Apostel Petrus gezegd, toen hij sprak tot de Joden: »een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen, want u komt de belofte toe en uwen kinderen« (Hand. 2 : 38 en 39). Het recht om den heiden Cornelius en zijn gezin te doopen, ontleent de Apostel dan ook aan het feit, dat de Heilige Geest op hem gevallen was. »Kan ook iemand, zoo vraagt hij, het water weren, dat deze niet gedoopt zouden worden, welke den Heiligen Geest ontvangen hebben zooals ook wij?« (Hand 10 : 47). En als hij, naar Jeruzalem teruggekeerd, voor de gemeente aldaar den doop van dezen heiden rechtvaardigen moet, beroept de Apostel zich op de belofte door Christus gegeven: „ik werd indachtig aan het woord des Heeren, toen Hij zeide: Johannes doopte wel met water, maar gijlieden zult gedoopt worden met den Heiligen Geest. Indien dan God hun evengelijke gave gegeven heeft als ook ons, die in den Heere Jezus geloofd hebben, wie was ik toch, die God konde weren?« (Handelingen 11 : 16, 17).

En evenals de Apostel Petrus zoo het nauwste verband legt tusschen den *doop en de uitstorting des Geestes*, zoo doet het ook de Apostel Paulus in zijn brieven. »God, zoo schrijft hij aan Titus, heeft ons zalig gemaakt naar zijn barmhartigheid door het *bad der wedergeboorte* en *vernieuwing des Heiligen Geestes*, dewelke Hij rijkelijk over ons heeft uitgegoten door Jezus Christus" (Tit. 3 : 5). De doop wordt hier het bad der wedergeboorte en der vernieuwing door den Heiligen Geest genaamd, welken Geest God over ons heeft uitgestort, waarmede de Apostel ons naar het Pinksterfeest verwijst. En ditzelfde verband tusschen de mededeeling van den Heiligen Geest en den doop komt evenzeer uit, wanneer de Apostel in I Cor. 12 : 13 zegt, dat »wij allen door *eenen Geest* tot een lichaam *gedoopt zijn*«, want de doop wordt hier genomen als sacrament van de inlijving in Christus gemeente, en de Apostel wil ons laten gevoelen, dat deze inlijving alleen mogelijk is door den Heiligen Geest, die op den Pinksterdag de levensgeest van Christus gemeenten geworden is en die alleen ons tot lidmaten van Christus maken kan.

Kwam nu de Heilige Geest alleen aan volwassenen toe, kon Hij alleen in hunne harten Zijn heerlijk werk aanvangen en volbrengen, zoo zouden we onze kinderen niet mogen doopen, want de mensch mag niet scheiden, wat God aldus vereenigd heeft. Maar nu de Apostel Petrus op den Pinksterdag ons verklaren komt bij de uitstorting van den Heiligen Geest, dat de belofte van dien Geest niet alleen aan de volwassenen maar ook aan onze kinderen toekomt, ligt daarin de vaste grond, waarom we onze kinderen den doop in den naam des Heiligen Geestes mogen bedienen. Immers ook hier geldt het woord van den Apostel: indien dan God hun, d.w.z. de kinderen, evengelijke belofte geschonken heeft als ook ons, die in Christus geloofd hebben, hoe zou dan iemand het water kunnen weren, dat deze niet gedoopt zouden worden?

Dr. H. H. K.

Leestafel.

A. J. Hoogenbirk. De kinderen van A-Quadraat. Tweede druk. Nijkerk. — G. F. Callenbach.

A-Quadraat is de bijnaam dien Pieter Jansen, hoogleeraar in de wiskunde, onder zijn leerlingen had en wel naar aanleiding van zijn telkens opkomende, vermakelijke verbolgenheid wanneer zij A² uitspraken als »A-tweede« en niet, zooals hij het wilde, als »A-quadraat«.

Uit het huwelijk van dezen hoogleeraar werden twee zonen en één dochter geboren, en het boek gaat eigenlijk over deze drie kinderen. Wel gaat er aan de drie hoofdstukken, waarin achtereenvolgens van Gerrit, Willem en Anna Jansen wordt verteld, één vooraf waarin de lezer ook met den heer Pieter Jansen zelf kennis maakt, doch dat is maar bijkomstig en niet meer dan een soort inleiding op »wat verder komt en daaruit kwam te groeien«.

Terecht heeft de auteur zijn boek: »De kinderen van A-Quadraat« en niet »A-Quadraat en zijn kinderen« betiteld.

* *
*

Dat eerste hoofdstuk: Het raar maar waar verhaal van A-quadraat, vormt den achtergrond van het verhaal, of liever van de drie verhalen, want de drie laatste hoofdstukken staan vrij los van elkaar.

De wiskundige Pieter Jansen, die zooals uit enkele trekjes valt op te maken, reeds op het einde der eerste helft van de vorige eeuw moet zijn gestorven, — Hoogenbirk vertelt dan ook maar van wat hij door hooren zeggen van hem weet — was een man die zoo geheel opging in zijn vak, dat hij voor niets anders belangstelling had. Uitnemend docent in zijn collegekamer, verdiept in zijn werk en begraven onder zijn boeken op zijn studeerkamer, leefde hij in zijn gezin zijn eigen leven. Zijn eigen leven naast zijn mooie vrouw, »wier lichaam zoo groot als haar geest klein was« en die, als vrouw van de wereld, ook haar eigen leven leefde van zich kostbaar en smaakvol kleeden, uitgaan en gasten ontvangen en niet dan »heel uit de verte zich bemoeien met het huishouden«. En ook de drie kinderen, zich noch om elkander, noch om hun ouders veel bekommerend, leefden in dit gezin hún eigen leven. Alleen aan het middagmaal was de familie bijeen. Het inkomen van den heer Jansen, dat zeer ruim was, maakte dat zijn kinderen daar rijk en goed werden gevoed en met ook nog te zorgen, dat zij voldoend onderwijs ontvingen, meende hij zijn plicht als vader te hebben vervuld. De opvoeding liet hij over aan zijn vrouw, en die meende, dat haar moederlijke plicht bestond in niets anders dan haar kinderen aan tafel wat goede manieren leeren.

Pieter Jansen was zelf orthodox opgevoed, maar had later met zijn kerk- en bijbelgeloof en toen met al wat zelfs maar naar Geloof zweemde, gebroken. Wat niet wiskunstig te bewijzen was, moest men, naar zijn overtuiging, voor de liefhebbers overlaten. Op zijn college placht hij zoo nu en dan te zeggen, dat godsdienst iets zeer eerbiedwaardigs was; het niemand past er mee te spotten; maar, dat het niet noodig te hebben het beste is. In zijn gezin was dan ook volkomen gemis van Geloof. Aan tafel sprak Pieter Jansen heel weinig, maar toen zijn Willem hem eens lastig viel met de vraag wat toch Kerstfeest was, kreeg hij ten antwoord: »Een overblijfsel van bijgeloof uit vroeger tijden". Met de religie werd bij de Jansens zelfs niet gespot, er werd eenvoudig nooit over gesproken. „Geen der kinderen had ooit het binnenste van een kerk gezien, of eenig begrip opgedaan van hoogere dingen dan die des aardschen levens".

* *
*

En nu de drie, zooals ik reeds opmerkte, vrij los van elkaar staande verhalen wat van deze drie, noch zedelijk, noch godsdienstig opgevoede kinderen van A-quadraat geworden is. Geworden, nadat zij, reeds vóór hun moeder gestorven was, het ouderlijk huis hadden verlaten, en van hun vader, voor zoover daar nog sprake van kon zijn, al meer vervreemd waren geraakt.

In tegenstelling met wat de auteur van den vader mededeelt, vertelt hij van de kinderen wat hij door eigen aanschouwing heeft waargenomen. Deze kinderen leven als mannen en vrouw in de tweede helft der vorige eeuw. Zij zijn onze tijdgenooten, en Hoogenbirk aan wien talent van waarneming evenmin als talent van beelding valt te ontzeggen, vertelt er van op een wijze, die ook mij doet zeggen: „Zoo zijn er."

* *
*

Eerst dan: „Leven en bedrijven van Gerrit."

Die heeft het, althans in het maatschappelijk leven, wel het mooielijkst gehad. Gerrit toch had van zijn geleerden vader zoo niets van diens verstand en, wijl de heer Pieter Jansen niet alleen nadat hij emeritus was geworden, zijn „heel ruim inkomen" verminderd zag, maar „A-quadraat, spijt al zijn cijferkunst, doordat anderen hem op zijn ouden dag te glad waren geweest", ook zijn vrij groot fortuin had verloren, had Gerrit van het ouderlijk huis als erfgoed niets anders meegekregen dan den zin voor fatsoen en goede manieren zijner wereldsche moeder. Daarbij miste hij, traag als hij was, alle wilskracht; reeds als jongen was hij door zijn broer „Lamlende" gescholden. Deze „kleine van geest" als zijn moeder geweest was, deze zwak-willige, die toch altijd 'n heer zocht te blijven, wordt dan maatschappelijk een mislukkeling. Wanneer hij na twaalf ambachten en dertien ongelukken, op een doozen-fabriek „opzichter" over de werksters is, wordt hij, „meegaande" als hij is, ingepakt door 'n in meer dan een opzicht knappe fabrieksmeid. Als het dan blijkt, dat die twee trouwen moeten worden zij weggezonden. Dus aan den dijk gezet, komt het echter spoediger dan zij dachten tot een trouwdag. De heer Gerrit toch wordt weer „opzichter, maar nu over de armelijke bewoners van een tot woningen ingericht oud schoolgebouw in een achterbuurt, van welk gebouw Piet de Scheelk de eigenaar is. In zijn huis naast de School, leeft hij met zijn vrouw die, al weet zij van godsdienst evenmin wat als hij, een knappe huisvrouw is, een niet ongelukkig huwelijksleven. Als zij hem over zijn drank-gebruik, dat echter nooit misbruik is, maar niet lastig valt, laat hij haar regeeren en Bet vertelt aan wie het maar hooren willen: „Hij maakt je niet aan 't lachen, maar ook nooit aan 't huilen en dat kan niet zoo elkeen van de vrouwen nie nazeggen."

Dan, in dit met zoo weinig geluk te vrede huwelijksleven kwam een rijker en hooger geluk.

»Meheertje" zooals de bewoners van de School, met hun volkshumor, Gerrit, den verloopen heer, noemden, was om zijn meegaandheid bij hen geliefd. Op 'n avond toen een der oudste bewoners van »de School", bij gelegenheid van zijn 70en verjaardag, in een naburige kroeg, zijn medehuurders onthaalde, mochten dan ook de opzichter en zijn vrouw daar niet ontbreken. Midden onder het feestgewoel verschijnt dan »de blikken dominee," die op zijn wijze den 70-jarige op den ernst der eeuwigheid wijst. Die wijze van zeggen is echter voor dit gehoor onverstaanbaar. Men spot en lacht en »de blikke" wordt, eer erger dingen gebeuren, door den kroegbaas verwijderd. Alleen Bet, die door de woorden van den prediker wordt herinnerd aan wat ze als kind op de Zondagschool gehoord had, begrijpt er iets van; en zij kwam onder den indruk.

Het einde daarvan is, dat zij, na Gerrit eerst naar een kerk te hebben meegekregen, waar zij beiden echter niet veel aan de preek hebben en toen naar een Bijbellezing waar het hun iets duidelijker werd tenslotte, nadat er een Bijbel in huis gekomen was, waarin zij nu zelf gingen lezen, althans zooveel gingen begrijpen, dat Bet al meer een gelooviige werd en „Willem van onbewust afkeering »meegaande" werd, zooals de nieuwe bekenden het noemden die hij opdeed nadat hij zich bij de gemeente had gevoegd." Later kwam ook hij „tot volle overtuiging en tot verzekerdheid des geloofs."

Daarmee komen wij dan tot wat ons in het derde hoofdstuk van Willem, den anderen zoon van A-quadraat, wordt verteld.

* *
*

Deze met het verstand van zijn vader en de fijne manier zijner moeder als erfgoed en daarbij met veel energie begiftigd, was een bekwaam werktuigkundig ingenieur geworden. Reeds als student had hij zich verloofd. Het meisje was Roomsch, doch voor Willem, die haar verzekerde: „Ik heb nooit geloofd, zóo min als mijn ouders," — was dit geen bezwaar geweest. En weldra verliest Lina in den omgang met hem haar roomsch-geloof. Juist toen zij op trouwen stonden, kreeg Willem een betrekking als werktuigkundige aan een fabriek op het gehucht Werfhuizen. Op den avond van hun huwelijksdag krijgt Lina in het rijtuig dat het jonge paar naar het station zou brengen, heel casuëelig, een hartverlamming en straks staat Willem tegenover het lijk zijner vrouw.

Diep bedroefd aanvaardt hij dan zijn betrekking, doch tracht zich door hard werken en nu en dan wat verstrooiing te nemen in de naburige stad, tegen zijn leed te verzetten.

Het fabrieksvolk waaronder Willem te Werfhuizen verkeerde, was streng orthodox en het was dan ook niet te verwonderen, dat hun puriteinsch-getinte vroomheid hem even vreemd was als hun Geloofsovertuiging.

En zoo is het gebleven.

Toen hij op een Zondag-morgen nog treurend over Lina de schuur, waarin de melkslijter Kees van der Linden „oefende", was binnengeloopen, meende hij van diens preek over »verwerping" en „verkiezing" zooveel te moeten begrijpen, dat hij tot die „groote massa behoorde waar toch niets aan te doen was, en die dan ook hopeloos verloren ging".

Kort daarop kreeg hij een boekje over het Buddhisme in handen en kwam hij daardoor onder de bekoring van dit oud-Indische heidendom. Zij geest, door opvoeding noch studie aan bespiegeling gewoon en reeds door het plotseling sterven van Lina uit z'n evenwicht geraakt, werd door het Licht van Azië echter meer verdonkerd dan verhelderd. Bovendien te energiek van aanleg om zich op den duur in de levens-ontkenning van de Buddistische „verlossingsleer" te kunnen vinden, week na niet al te langen tijd de bekoring. Straks werpt hij zich in zijn vrijen tijd vol inspanning op zijn werktuigkundige studie. Met opoffering van zijn nachtrust, wat zijn toch reeds geschokt zenuwleven nog meer ontredderde, zet hij zich dan aan het ontwerpen en schrijven van een boek over de Werktuigkunde. De aanleiding daartoe was een bezoek van zijn broeder Gerrit, die hem kwam vertellen, dat in zijn woonplaats de betrekking van technisch adviseur aan een groote fabriek van stoomwerktuigen zou openkomen. Willem zag in het krijgen van die betrekking zijn hoogste geluk en het boek moest het middel zijn om hem bij zijn sollicitatie te doen slagen. Het boek verscheen en werd door de mannen van het vak allergunstigst beoordeeld. Maar met de sollicitatie waarop de jonge ingenieur al zijn zinnen en minnen had gezet, liep het mis. Den morgen na den dag waarop hij bericht had ontvangen dat de directie een ander had benoemd, vonden zijn huismenschen hem ziek te bed.

Enkele dagen later brachten twee verplegers een „ongeneeslijke krankzinnige" weg.

* *
*

Eindelijk nog iets van Anna, het derde kind van A-quadraat.

Zij, van huis uit ongeloovig als haar broers, brengt het met haar mooie stem tot Concertzangeres van niet alledaagsch talent. Van haar vertelt ons Hoogenbirk hoe zij van 'n wereldsch meisje, onder invloed van een Professor in de Scheikunde, die zelf Christen was, tot het Geloof kwam en, na met een christelijk man te zijn getrouwd, mèt dezen de leiding op zich nam van een inrichting voor blinde kinderen.

* *
*

De Kinderen van A-quadraat, dit werk des heeren Hoogenbirk, hetwelk reeds ten jare 1907 in eersten druk verscheen, kende ik, het zij niet zonder beschaming en spijt gezegd, tot dusverre niet.

Het is, ook al ontbreekt het er niet in aan kenmerken van scherp waarnemen en juiste beelding bij zijn auteur, toch meer een didaktisch, dan een belletristisch boek. Van de „nieuwe kunst", ook van haar „woord-kunst" waarmee, naar bekend is, de heer Hoogenbirk op met al te goeden voet staat, heeft het zoo niets. Met die „nieuwigheden" wordt zelfs hier en daar een loopje genomen. Ook de compositie laat, naar het mij voorkomt, te wenschen over.

Dan, met dit al heb ik het van A-Z met instemming gelezen.

Het is een echt christelijk boek.

Een boek waaruit men kan leeren, wat men laten en doen moet bij zijn trachten om de mannen en vrouwen onder onze tijdgenooten, die een vader hebben gehad als A-quadraat tot het Geloof te brengen.

Daarom een boek, dat ik ter lezing kan aanbevelen aan wie zich bezig houden met de „Inwendige Zending", maar tevens aan predikanten en die het worden willen, met het oog op hun-zich-richten tot de nog onbekeerden, ook tot de nog heel-onwetende onbekeerden, welke zich zoo nu en dan eens onder hun gehoor zetten.

G.

Officieele Berichten.

Kring van Belangstellenden in de Verrijking van ons Kerkgezang.

Donderdag 4 Mei is te Rotterdam gehouden een Vergadering van Belangstellenden uit verschillende deelen van ons land. Op die Vergadering is besloten een Kring te vormen, welks doel zal zijn om meer belangstelling voor de verrijking van het kerkgezang in de Gereformeerde Kerken te wekken. Door dezen Kring is een Commissie benoemd om de algemeene leiding op zich te nemen. Het doel van den Kring is nader omschreven in onderstaande regelen.

Met wijziging van vroegere plannen werd besloten, aan Belangstellenden ter plaatse over te laten hoe zij voor deze zaak zullen samenwerken.

Tot leden van bovenbedoelde Commissie werden benoemd de Heeren:

Dr. A. Brummelkamp Jr., *Den Haag.*
Dr. J. G. Geelkerken, *Amsterdam.*
Ds. Huisman, *Anjum.*
Joh. van den Berg, H. R[illegible], M. Smith, C. Besselaar, Secretaris. } *Rotterdam.*

Er bestaat een „Kring van Belangstellenden in de verrijking van ons Kerkgezang." Het adres van den Kring is te Rotterdam.

Het doel van den Kring is, te komen tot uitbreiding van de aan onzen Psalmbundel toegevoegde „Eenige Gezangen" en te bevorderen wat verder dienen kan om ons Kerkgezang te verrijken.

De middelen, waardoor de Kring zijn doel tracht te bereiken, zijn:

1e. Aan te toonen de groote wenschelijkheid van het hierboven genoemde.

2e. Te beginnen met het verzamelen van Gereformeerde Kerkliederen.

Tot den Kring kunnen toetreden alle belijdende Lidmaten der Gereformeerde Kerken in Nederland, die instemmen met doel en middelen van den Kring en zich verbinden tot een jaarlijksche bijdrage.

De Kring benoemt een Commissie van minstens 5 leden. Van dezen treden jaarlijks 2 af, die echter herkiesbaar zijn. Deze Commissie verzoekt enkele, naar haar oordeel daartoe bekwame personen, een „Commissie van Advies" te vormen.

Minstens éénmaal per jaar wordt een vergadering gehouden, bij voorkeur te Utrecht. Belangstellenden kunnen punten voor het Agendum bij de Commissie inzenden.

P. S. Belangstellenden wordt verzocht hun kaartje met adres als bewijs van instemming in te zenden aan den Secretaris van den Kring, den Heer C. Besselaar, Schiebroekschelaan 35*b*, Rotterdam, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Buitenland.

Gemengd Nieuws.

Een dagorder van den Servischen Kroonprins. Een dagorder die de Servische Kroonprins en Regent Alexander op Paschen tot zijn troepen richtte, luidt aldus:

«Soldaten, Christus is opgestaan!" Met deze verheven woorden van het Christelijk geloof begroet ik u, geschte kameraden, in de ure van lijden en beproeving, na gij verdreven uit uw land en huis, in overeenstemming met heilige tradities, den dag viert van Christus opstanding. Ik herdenk de angsten en den dood van den mensch Christus Jezus, en ik geloof in Zijn opstanding, welke, niettegenstaande de ongerechtigheid, huichelarij, boosaardigheid en nijd der Schriftgeleerden en Farizeën, den triumf van recht over macht, van waarheid over leugen, van trouw over nijd en valschheid aan het licht bracht. Soldaten, laat dit u moed en kracht geven in uwe harten. Laat het geloof in God en gerechtigheid u de overtuiging schenken dat uwe rechtvaardige zaak over alle moeilijkheden zal triumfeeren; dat de naaste toekomst uw lijden zal doen ophouden, en dat, als wij met Gods hulp in vereeniging met onze bondgenooten een schitterende overwinning zullen behaald hebben over onze vijanden, wij weder in den beezem onzer gezinnen zullen terugkeeren. Soldaten, staat vast in het geloof dat Servië weder zal opstaan, en sterker, grooter en schooner worden zal dan het ooit te voren is geweest.....

Ik begroet u op dit feest van de Opstanding van Jezus Christus met deze woorden: „De Christus is opgestaan. Lang leve het dappere Servische leger."

Aan de eene zijde verheugt het ons, dat een Vorst en legeraanvoerder zich niet schaamt het uit te spreken, dat hij aan de opstanding van Christus gelooft, maar aan de andere zijde staan wij verbijsterd voor het feit, dat de Kroonprins de zaak van Servië vereenzelvigt met die van den Christus. De Servische Kroonprins ziet over het hoofd, dat hij zijn titel draagt ten gevolge van den laaghartigsten moord die wellicht ooit in de geschiedenis heeft plaats gehad. Wanneer hem dit voor oogen had gestaan en hij beseft had, dat het Servische volk niet daarbij vrij uitging, dan had hij zijn leger vermaand tot boete en verootmoediging, al kon men daarbij bidden, dat de Heere in Zijn toorn des ontfermens gedenke. Winckel.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

W. H. te D. vraagt:

In het boek van T. M. Looman, „Gids voor den bijbellezer", lees ik dat de stad Babylon zeer verfraaid zijnde met hangende tuinen, een van de zeven wonderwerken der wereld was. Welke zijn de andere zes! En waarom worden zij dus vereerd?

In de Grieksche oudheid, dat wil zeggen de tijden vóór Christus, is sprake van de „zeven wonderen der wereld", die door zekeren Philo uitvoerig beschreven zijn. Het zijn allen bouwwerken, zoo kunstig of schoon, groot of duurzaam, dat zij, schoon door menschen gewrocht, toch het werk van een hooger macht schenen. Van daar de naam „wonderen der wereld". Heel de wereld door waren deze kunstwerken beroemd. Zij zijn:

1. *De Pyramiden van Egypte.* Welken vorm zij hadden toont hun naam. Het waren groote steenklompen, soms van gebakken soms van gehouwen steen. Ongelooflijk veel bouwstof werd er voor gebruikt, en vele jaren werd door duizenden arbeiders aan zulk een Pyramide gewerkt.

De Pyramiden dienden tot graven voor de koningen. Menig Egyptisch vorst liet zijn eigen graf bouwen, dat dan door zijn opvolgers soms werd vergroot. Deze gevaarten hadden van binnen gangen en kamers. In de laatste eeuwen zijn zij doorloopen en onderzocht. Wat dat opleverde kan men zien o. a. in het museum van oudheden te Leiden.

2. *De hangende tuinen van Babylon.* Nebucadnezar, koning van Babel, had tot vrouw een prinses uit het bergland Medie, dat weinig geleek op het zoo vlakke land van Babel. Om haar genoegen te doen liet hij de hangende tuinen maken, die begroeide heuvels en bergen geleken. Op verbazend zware pilaren was een steenen vloer gelegd, die met aarde werd gedekt, waarin boomen en planten konden groeien. Soms had men wel twee of drie verdiepingen boven elkaar, bereikbaar met trappen. Zulk een werk doet eenigszins verstaan wat de koning bedoelde, toen hij trotsch uitriep: „Is dit niet het groote Babel dat ik gebouwd heb". Wellicht had hij toen den blik gericht ook op de hangende tuinen.

3. *Het Mausoleum van Artemisia.* Deze laatste was een Grieksche vorstin, die het Mausoleum of praalgraaf oprichtte ter eere van haar overleden man.

4. *De Colossus van Rhodus.* Rhodus is een eiland in de Middellandsche Zee bij de kust van Klein-Azië. In de oudheid had men aan den ingang der haven van de stad Rhodus een groot koperen beeld opgericht, zoo reusachtig, dat de beide beenen heel de haven van den eenen kant tot den anderen overspanden, en de schepen er onder door zeilden. Een aardbeving wierp het gevaarte in de zee, waar het duizend jaar bleef liggen tot de Sewacenen het opvischten. Negen honderd kameelen waren er toe noodig om al het koper weg te voeren.

5. *Het beeld van Zeus of Jupiter voor den tempel te Olympia in Griekenland.* Dit kunststuk uit ivoor en goud vervaardigd en zeer groot, had tot maker den beroemden beeldhouwer Philias, die er vijf jaar over werkte. Zoo schoon was dit beeld, dat men elk gelukkig prees die het gezien had. 't Is misschien het schoonste beeldhouwwerk der oudheid.

6. *De tempel van Diana te Efeze*, die gelijk gij weet, ook in het boek der Handelingen wordt vermeld. Daar bevond zich het beroemde Dianabeeld, dat naar de overlevering uit den hemel was gevallen. De tempel telde meer dan honderd prachtige zuilen, elk de gift van een koning. Ruim drie eeuwen vóór Christus verbrandde hij, doch werd prachtig herbouwd.

7. *De vuurtoren of Pharus van Alexandrie in Egypte.* De stad die door Alexander de Groote was gesticht 300 jaar vóór Christus, dreef grooten handel, en voor de schepen was behoefte aan een vuurtoren.

Hoe grootsch en schoon nu ook al deze „wonderen" waren, toch worden ze in vele gevallen door hetgeen men in onzen tijd ziet overtroffen. Evenwel dient bedacht, dat wij betere hulpmiddelen hebben dan de ouden. Toen het raadhuis te Amsterdam voor twee en een halve eeuw werd ingewijd, begroette de dichter Huyghens de raadsleden met een vers dat dus begon:

Doorluchte stichteren van 's werelds *achtste wonder*

Die naam „achtste wonder" is herhaaldelijk op het raadhuis, thans paleis toegepast. Wilde men echter zoo voortgaan, het getal wonderen der wereld zou wel wat groot worden.

Op een andere vraag van denzelfden inzender, moeten we, als reeds gezegd, het antwoord schuldig blijven, wijl de vraag te ondeelbaar is gesteld.

Onlangs las ik dat de tijden der aarde aan de hemelen geschreven staan. Wat wil dit zeggen, vraagt W.

Dat kan onze lezer vinden in het eerste hoofdstuk des Bijbels vs. 16:

God dan maakte die twee groote lichten, dat groote licht tot heerschappij des daags, en dat kleine licht tot heerschappij des nachts; ook de sterren.

Daaruit zien wij dat de hemellichamen de tijden voor de aarde afperken. Dit blijkt nader als we bedenken.

1. Dat een *jaar* de tijd is, die onze aarde behoeft voor haar loop om de zon.

2. Dat in een jaar twaalf maal nieuwe maan is, zoodat de *maanden* zijn aangegeven. Ook de *weken* door de vier kwartieren van elke maan. Ieder kwartier loopt over zeven dagen.

3. Een *etmaal* als dag en nacht is de tijd, dien de aarde behoeft voor een wenteling om haar as.

Hoe dit nu alles nader geregeld is, zoodat er geen verwarring ontstaat, bijv. wat de lengte der maanden en der jaren betreft, laten we hier rusten. We spraken slechts over hoofdzaken, en hopen dat die den vrager nu duidelijk zijn.

Hoogenbirk.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Mijnheer de Redacteur!

Vergun mij s. v. p. voor onderstaand stuk een plaatsje in de *Herout*. Bij voorbaat mijn dank.

In Uw nummer van j.l. Zondag 4 Juni las ik een Ingezonden Stuk van „Een zuster der gemeente" over de gezangen, of, laat ik het juister zeggen, over de Psalmen. Ik voelde mij gedrongen hier een en ander van te zeggen. In de eerste plaats spreekt het natuurlijk van zelf, dat onze Psalmbundel, die mede een deel uitmaakt van de Heilige Schrift, nooit overtroffen kan worden door een een of anderen bundel, hetzij de „Gezangen" die in de Ned. Herv. Kerk gebruikt worden, hetzij andere Christelijke liederenbundels. God heeft ons hierin voorzeker een grooten schat gegeven, en hoe heerlijk is het, wanneer wij in die Psalmen voedsel vinden voor onze ziel, en stof om God te loven en te prijzen. Toch speet het mij, dat deze zuster meende, dat zij die aandringen op verrijking van ons kerkgezang, niet genoeg thuis zijn in den inhoud van dit boek, en een groote ondankbaarheid jegens den Heere onzen God, die ons dien schat gegeven heeft, toonen. Want waarom dit? Wij hebben immers niet alleen de Psalmen van God ontvangen, maar geheel de Heilige Schrift. En waarom zouden we nu niet, evenals we dit met de Psalmen, dat is een gedeelte uit het Oude Testament, gedaan hebben, een gedeelte van het Nieuwe Testament op rijm mogen brengen.

Israel kon dit niet doen. Israel had de Heilige Schrift nog niet compleet, zooals wij die bezitten. Het „oude Israel", het moest medewerken, om voor het „nieuwe Israël", het volk der nieuwe bedeeling, dien schat te vergaderen. En nu had „oud Israël" genoeg aan de Psalmen. Het zong daarin van zijn komenden Messias. Het kende Hem nog niet bij name, maar het gaf Hem wel Namen. Het stemde wel in met David, wanneer deze het lijden van den Messias in zijn Psalmen schetste. Zijn profeten profeteerden van Hem. Jesaja noemde Hem: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst. En hiervan zong „oud Israël" in zijn Psalmen. Denk aan Psalm 2 waar wij van Zijn Sterkte lezen. Denk aan Psalm 72. Denk aan zoovele Psalmen, waarin ons iets van den Messias wordt afgebeeld. Maar Jesaja profeteerde ook van Hem „Hij is als een rijsken voor Zijn aangezicht opgeschoten, en als een wortel uit een dorre aarde; Hij had geen gedaante noch heerlijkheid, als wij Hem aanzagen, zoo was er geen gestalte,